

ARBORII SECULARI DIN PĂDUREA TIHULEȘTI-BEREȘTI JUD. GALAȚI

S. GEACU*, C. LOGHIN**

Abstract: In the glade of Tihulești (Talașmani) Woods in the north of Galați County, one finds 22 secular trees (oak, beech and ash species). Some of them stand in the yard of the children's camp, some others grow along the Budăi Brook. Their age ranges between 140 and 400 years (4 specimens - 140 years; 3 specimens - 150 years; 7 specimens - 200 years; 6 specimens - 300 years and 2 specimens - 400 years). Height goes from 18 m to 30 m. Apart from the above, two more secular tree specimens did exist in this perimeter: a beech - tree (126 years old) destroyed in 1983 and an oak - tree (133 years old) destroyed in 1998. The vegetation of secular trees is good, given that they are protected under the Galați County Council's Decision No. 46/Nov. 10, 1994.

Key-words: protected secular trees, Tihulești - Berești Woods (Galați County).

Pentru frumusețea, vârsta și dimensiunile lor, arborii seculari reprezintă bunuri de patrimoniu național, fiind, așa cum arăta profesorul geograf I. Gugiuman de la Universitatea "Al. I. Cuza" din Iași "impresionante dovezi de rezistență în fața forțelor naturii" (1981, pag. 33).

Un important grup de arbori seculari se află în pădurea Tihulești de pe teritoriul administrativ al orașului Berești din județul Galați, pădure ce aparține însă Ocolului Silvic Grivița din județul Vaslui.

Acești arbori au fost luați în evidența fostului Consiliu Județean de Îndrumare pentru Ocrotirea Naturii Galați înaintea anului 1989, oficial fiind însă ocrotiți din anul 1994, conform Hotărârii nr. 46/10 noiembrie 1994 a Consiliului Județean Galați, care, în anexa nr. 1 intitulată "Regimul zonelor naturale protejate", menționează la punctul 7 și Rezervația științifică "Pădurea Tălășmani", de tip forestier și botanic. Rezervația a fost reconfirmată și prin Legea privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național (secțiunea III) din 12 aprilie 2000.

Această lucrare, în care facem o prezentare complexă a arealului cu arbori seculari de aici, este rezultatul cercetărilor de teren întreprinse în vara anului 2000. Coordonatele sale geografice sunt: 46° 07' latitudine nordică și 27° 50' longitudine estică.

Pădurea Tihulești este situată la marginea de nord atât a județului Galați, cât și a Colinelor Covurluiului, unitatea geografică din care face parte. Cea mai apropiată localitate de pădure (la 1 km spre nord) este micul sat Gara Talașmani (avea numai 131 locuitori la recensământul din anul 1992), care însă face parte din comuna Vinderei, județul Vaslui. De la numele acestuia și pădurea Tihulești mai este cunoscută și sub numele de Talașmani, atât de localnici cât și de gălățeni. Pe calea ferată, care trece prin mijlocul satului amintit, distanțele până la orașele apropiate sunt următoarele: 6 km până la Berești, 24 km până la Bârlad și 85 km până la Galați.

Această pădure are o suprafață de 244 ha, fiind alcătuită predominant din gorun balcanic (*Quercus dalechampii*) și tei (*Tilia tomentosa*), însă apar și carpenul (*Carpinus*

* Institutul de Geografie al Academiei Române, București, Colectivul de Biogeografie

** Ocolul Silvic Grivița, Jud. Vaslui, Direcția Silvică Focșani

betulus), frasinul (*Fraxinus excelsior*), paltinul (*Acer platanoides*) și chiar fag (*Fagus taurica*). Fitocenologic pădurea se încadrează asociației *Tilio tomentosae* - *Quercetum dalechampii* Sârbu 1978, fiind o veritabilă pădure de tip "șleau de deal", cu vârsta medie de 53 ani și consistență bună (0,9), realizând creșteri medii de masă lemnoasă cuprinsă între 7,5 - 11,0 m³/ha. Ea se extinde pe cuesta de pe stânga pârâului Jeravăț (afluent pe stânga al râului Bârlad), care curge la 100 m nord de marginea pădurii. Expoziția cuestei în sectorul ocupat de pădure este nordică, altitudinea variază între 155 - 295 m, iar pantele au valori între 5-29°.

În partea centrală a pădurii Tihulești (Talașmani) se află o poiană, cu o suprafață de circa 1,5 ha, în care se află o tabără de copii înființată în anii 1934-1935. Poiana se află pe un platou ușor ondulat la altitudini cuprinse între 185-200 m, de jur-împrejurul său fiind arborete de șleau, doar în partea nordică este o plantație de salcâm. La marginea estică a poienii și a curții taberei este valea Budăi sau râpa Budăi (1,3 km lungime), cu apă doar în perioadele umede din an, orientarea sa fiind de la sud spre nord. La ploile torențiale din anii 1998 și 1999, pe această văioagă debitul de apă scurs a fost așa de mare, încât a provocat ruperi în maluri pe o înălțime de 1-5 m, chiar o parte din rădăcinile unui stejar secular fiind scoase la suprafață.

După datele de înregistrare de la stația meteorologică Berești, condițiile climatice sunt caracterizate prin: temperatura medie anuală a aerului - 9,6 °C, durata anuală a intervalului fără îngheț - 245 zile, umezeala relativă medie anuală a aerului - 74 %, durata de strălucire a soarelui pe cer - 2104,5 ore/an, iar precipitațiile medii anuale - 471 mm/an (Geacu, 2000).

De jur-împrejurul taberei - atât în curtea acesteia cât și în afara ei - , dar și pe un mic sector de circa 250 m din lungul văii Budăi, se află un număr de 22 arbori seculari, poziționați de noi pe harta alăturată cu numere de la 1 la 22.

Substratul este reprezentat de depozite pliocene (argile, nisipuri, marne, pietrișuri), iar solurile caracteristice sunt cele brune luvice tipice - pentru partea de est a arealului cu arbori seculari, adică pe valea Budăi - și soluri cenușii în vestul acestuia.

Solurile brune luvice tipice (clasa argiluvisoluri) au - conform unui profil deschis la 750 m spre nord-est de perimetrul cu arbori seculari - următoarea succesiune a orizonturilor: Ao (8 cm grosime), El (8 cm grosime), Bt (de la 17 cm la 105 m adâncime) și orizontul C care este individualizat la adâncimi mai mari de 105 cm. Reacția soluției solului este slab acidă (pH - 5,9-6,1), iar conținutul în humus atinge 8,7 % în orizontul Ao și 4,5 % în orizontul El. Referitor la proprietățile chimice, amintim că suma bazelor schimbabile are valori mijlocii în orizonturile superioare (20,9 me /100 gr. sol în orizontul Ao) și mici în orizontul C (14,8 me /100 gr. sol), iar capacitatea totală de schimb cationic are valori mijlocii (25,3 me/100 gr. sol în orizontul Bt). Textura este mijlocie (lut mediu).

Solurile cenușii (clasa molisoluri) au următoarea succesiune a orizonturilor: Am/Ame/Bt/C. Profilul executat în imediata apropiere a perimetrului cu arbori seculari arată că reacția soluției solului are pe profil valori care indică o aciditate moderată și slabă (pH 5,5-6,0), iar conținutul în humus în orizontul superior este de 6,4 %, după care scade brusc la valori sub 2 %. Suma bazelor schimbabile are valori mici și foarte mici (6,7 - 16 me %), iar capacitatea totală de schimb cationic înregistrează valori foarte mici pe primii 50 cm ai profilului (7,1 - 9,9 me %). Textura este fină în orizontul Bt și mijlocie (luto-nisipoasă) în rest.

Suprafața totală pe care sunt răspândiți arborii seculari este de 2 ha. Aceștia aparțin la 3 specii: stejar (*Quercus robur*), fag (*Fagus taurica*) și frasin (*Fraxinus excelsior*).

Astfel, în lungul văii Budăi - de la sud spre nord - se află: 3 exemplare de fag cu diametre la înălțimea de 1,3 m de la sol, cuprinse între 80-85 cm., apoi un exemplar de frasin cu o înălțime de 20 m și diametru de 85 cm precum și 10 exemplare de stejar.

Stejarii au vârste cuprinse între 150 - 300 de ani, astfel: 2 exemplare au vârste de 150 ani fiecare, 4 exemplare - 200 ani fiecare și alte 4 exemplare cu 300 ani fiecare. Un număr de 8 exemplare sunt grupate pe mica porțiune de teren cuprinsă între valea Budăi și drumul pietruit de acces la tabăra de copii dinspre satul Gara Talașmani, iar celelate două exemplare se află în partea estică a văii.

Alți 6 stejari seculari se află în curtea taberei de copii, având înălțimi cuprinse între 18-27 m, iar ca vârste se grupează astfel: un exemplar de 150 ani, 3 exemplare cu vârste de 200 ani fiecare, un exemplar de 300 ani și un exemplar cu vârsta de 400 ani.

La marginea estică a poienii se află încă două exemplare de stejari seculari, unul cu vârsta de 300 de ani și altul de 400 ani.

Trebuie menționat aici și faptul că au mai existat două exemplare de arbori seculari, astfel:

- un exemplar de fag, cu vârsta de 126 ani, aproape de valea Budăi, care a fost distrus în urma unui trăsnet în vara anului 1983 (Geacu, Loghin, 2000);
- un exemplar de stejar, care era tot în porțiunea dintre valea Budăi și drumul de acces la tabără, stejar care a fost rupt la o furtună care s-a produs în primăvara anului 1998. Măsurătoarea făcută de noi a arătat faptul că acest arbore avea vârsta de 133 ani.

Tabelul 1

Elementele biometrice ale stejarelor seculari din pădurea Tihulești - Berești

Nr.crt	Înălțimea (m)	Circumferința (cm)	Diametru (cm)	Vârsta (ani)
1	21	330	106	200
2	20	340	108	200
3	21	324	104	200
4	23	292	92	150
5	22	337	108	200
6	19	291	92	150
7	27	363	116	300
8	30	401	128	300
9	30	358	114	300
10	21	362	116	300
11	27	517	164	400
12	30	410	130	300
13	27	523	166	400
14	20	334	106	200
15	20	250	80	150
16	20	320	102	200
17	20	326	104	200
18	18	400	128	300

Pe ansamblu, arborii seculari din poiana pădurii Tihulești (Talașmani) după vârstă se grupează astfel: cu vârsta de 140 ani - 4 exemplare, cu vârsta de 150 de ani - 3 exemplare, cu vârsta de 200 ani - 7 exemplare, cu vârsta de 300 ani - 6 exemplare, cu vârsta de 400 ani - 2 exemplare. Cele mai mari vârste le au stejarii - 400 de ani -, cele două

exemplare având, la înălțimea de 1,3 m de la sol - circumferințe de 5,1 m și 5,2 m și diametre de 164-166 cm, fiind din vremea voievodului Moldovei Ieremia Movilă (1600-1606), iar cele mai mici vârste le au fagii și frasinul (140 ani).

După înălțime, între 18-20 m sunt 8 exemplare (36,4 %), între 21-25 m sunt 5 exemplare (22,7 %), între 26-29 m sunt 4 exemplare (18,2 %) și cu 30 m înălțime sunt 5 exemplare (22,7 %). Cei mai înalți arbori sunt fagii (2 exemplare, care au 28 - 30 m) și stejarii (3 exemplare). După înălțimile atinse, arborii seculari din pădurea Tihulești sunt de categoria I (cu înălțime mai mare de 25 m) în număr de 9 (41 %), iar de categoria a II-a (cu înălțimi de 15-25 m) sunt 13 arbori (59 %). În arborii de categoria I se încadrează toți fagii și 33 % din stejari.

Diametrele arborilor, la 1,3 m înălțime de la sol, variază între 80-85 cm pentru fagi și frasin și 166 cm la stejari. Un număr de 8 exemplare de stejar (45 % din totalul acestora) au diametre mai mari de 114 cm. În tabelul alăturat sunt indicate elementele biometrice caracteristice ale arborilor seculari.

Forma coroanelor este de tip cilindric-globulos, iar diametrele acestora variază între 4,5-11 m. Numai coroana stejarului numerotat de noi cu 13 are un diametru de 20 metri.

Toți arborii seculari de la Tihulești sunt proveniți din sămânță, în anul 2000 înregistrându-se o fructificație abundentă în cazul stejarilor și mai puțin în cazul fagilor. Starea de vegetație a acestora este bună, doar un stejar (nr. 10) are vârful rupt.

Importanța fitogeografică, mărimea și rolul peisagistic al acestora se constituie în suficiente motive pentru păstrarea și îngrijirea lor.

Bibliografie

1. **Geacu S.**, 2000, Potențialul climatic al Colinelor Covurluiului, Mss., București.
2. **Gugiuman I.**, 1981, *Drumetrie prin țară*, Editura Ion Creangă, București.
3. **Nechita Felicia**, 1980, Arbori seculari ocrotiți în județul Bacău, în vol. *Ocrotirea naturii în Moldova*, Iași.
4. **Sârbu I.**, 1979, Contribuții la fitocenologia pădurilor din bazinul Chinejii, Culegere de studii și articole de biologie, vol. I, Grădina Botanică Iași.
5. **Stănescu V., Șofletea N., Popescu O.**, 1997, *Flora forestieră lemnoasă a României*, Editura Ceres, București.
6. **Târziu D.** 1997, *Pedologie și stațiuni forestiere*, Editura Ceres, București.
7. * * - 1987, Amenajamentul Ocolului Silvic Grivița, I.C.A.S. Roman.
8. * * * - 1988, Harta solurilor României, Foaia Bârlad, I.C.P.A. București.